

*Infracta in Rota fracta Constantia,*¹⁴

Triumphi Virginei insigne Decus

In

PARTHENO - SOPHA MARTYRE
D. CATHARINA

Coram

Senatu, Populóque Academicó
Almæ Cæsareæ, Regiæque Universitatis Ca-
rolo - Ferdinandæ Pragensis

S U B R E C T O R A T U

PERILLUSTRIS, GENEROSI, CLARISSIMI, ac EXCELLENTISSIMI

V I R I

D. JOANNIS FRANCISCI LÖW,

Sac. Rom. Imperii, & Provinciarum Hæreditiarum Equitis ab Erlsfeldt,
Domini in Logowitz, & Modletitz, Philosophiæ. J. U. & Medicinæ Doctoris, Sac.
Cæs. Regiæq; Majestatis Consiliarii, in prefata Universitate Pragensi Primarii Præx eos
Professoris, Regii, Publici, ac Ordinarii, Sacri Lateranensis Palatii, Aulæque
Cæsareæ Comitis, & Medici, Ejusdémque Universitatis p. c.

R E C T O R I S M A G N I F I C I ;

Inter Anniversaria Divæ Tutelaris solennia

In Basilica Salvatoris Soc. JESU Pragæ ad S. Clementem
Panegyricō illustratum

Ab

IGNATIO KOMINEK Societatis JESU Religioso.

Anno M. DCC. XVII. Mense Novemb. Die

PRAGÆ, typis Univ. Carolo-Ferdinand. in Collegio Soc. JESU ad S. Clementem.

ORATIO.

Uem purpurata Majestas tua;
Senatus Academice , sive metum , sive motum in novello eloquentia hospite excita-
vit ; ed me dederet , ut à rostris ad silen-
tia , pro Tullio veneraturus Pythagoram ,
inglorium cogitarem regressum ; nisi ejus ,
pro qua standum est , Virginis , masculū ma-
jus robur , extinctam redanimaret dicendi
Facultatem . Quid enim suffixum , quod
cernimus , arx theatro eflypon , tacitā quādam declamat facundiā ,
nisi viriles in Fæmina vires ? quid nisi Giganteam animam , & omni
altioremetu heroide m : in cuius etiam pugno compendiata forti-
tudinis universæ sit medulla . Jam superbiens ille sub tali tantaque
dextra acinaces pulchro magnanimitatis fulgere audacem profligat
metum , tremulos firmat humeros , & veluti Alexandrinus irritata
timoris vinculo labia solvit ad loquendum . Laetitia suadæ Virginex
labia dum in furorem tyrannidis severa vibrant fulmina , pusillanimi-
tatem Oratoris ad dulcissima Eloquentia invitavit flumina . Glorio-
sum

A 2

sum illud palmarum, taurearumque nemus, jam triumphales exambiens manus, jam eruditissimum allambens verticem, in generosam nativæ tenuitati meæ spem virescit; audere metum abstergere: & ad pertexendam panegyreos telam Logo-Dædalum jubet festinare. Bene habet! persuadet muta etiam facundia, ad dicendum vel exanime animat simulacrum. At at quid sibi in illo rota? rota? infortunatum omen, quia fortunatum! credamne ergo ipsam Constantiam non jam sibi similem, sed quâ, nescio, metamorphosi in Protheum transformatam, ignominiosô instabilitatis symbolô vitiari? credamne columnam Catharineam, inter ipsa collabentis orbis rudera, à lapsu futuram immunem, exuta jam firmitate induisse vertumnum? An cum vetustate delirat Sapientia, & fortunam nunquam unam, semper exosam sapientibus proponit in Catharina? ut ut sit, hæc rota, universa Catharineæ fortitudinis evertit encomia, ipsiusque etiam Orationis conceptus adèò in gyròs agitat, ut in principio Epilogum, in capite reperiam pedes. Pareneseos hujuscem oneri, quisquis volunt, eloquentiæ Atlas succollet humeros, ego delegatæ ad Te Falcatae Philosophica, jam resigno Provinciæ, paradoxa osus orator. Quid enim rotam, mutabilitatis indicem, fortitudinis Virginæ monumentis esse juxta positam, designat aliud, atque eam fortem esse in imbecillitate, magnanimam in timore, immutabilem in variabilitate? mihi sancè constantia, & fortitudine sorores sunt, mutuò quôdam cognitionis vinculô altera alteri illigata, adèò, ut si alterutram negas Catharinæ, utramque negare necesse habeas. Sit enimverò licet illa mulier, sed mascula; sit Fæmina, sed non effeminata; sit Virgo, sed virilis; sit de sexu fragiliore, sed infracta, & quæ nil reliquis commune habeat, non modò ex costa, sed & Costis, etiam virò fortior Alexandrò, Virgo Alexandrina. Quid Amazones, illud Martiæ generositatis compendium, fortitudinis epitome, belli nervus, quid amabò, & ipsæ erant? mulieres erant, quibus muliere nihil, imbecillum nihil, omnia magnanima, omnia invicta, ut ipsa usque adèò provida cæterum rerum parens natura in hoc sancè erroris rea videri potuisset, quod debitos masculæ juventuti animos, iniq'ia sorte, in sexum alterum transfusisset. Vellem equidem has hodie adesse rediivas! esset: unde suam in Parthenosopha Regiam ad-

näm adorarent; esset: unde victoriæ Heroïnæ festiva psallerent epinicia, unde se superatas agnoscerent nunquam superatas: quarum oculis, si vel inter amica noctis papavera, quamplam tantæ fortitudinis vicariam inspersisset speciem Morpheus, dudum Virgineis palmis herbam adjunxissent. Expunge jam tandem aliquando rotam de hoc fortissimæ Virginis simulacro, artis Leges egressæ Apelles! oleum & operam perditu ibis, nî penicilli in rotæ orbem exorbitantis vietum castigâris; oleum negabit Catharina, in istud super Olympi Sinatici vertice eliquata, operam jam perdidisti, quia universam egypti elegantiam, hoccenævò deformâsti, annullâsti. Columnam rotæ suffice, cui sese submittant Colossi Ægyptii, eique pyramidata Memphis in obsequium inclinetur; & ita clarissimum fortitudinis Catharineæ meridiem nulla labes eclypsabit. Sed motos compono fluentis, nec jam ultra crepidam in opere Apellæ censor progrediar; subscribo sententiaz, & apertis, quod ajunt, tibiis, tuum decanto Consilium, pectorum primipile! agnosco hanc non inconstantia esse rotam, in rota fracta namque nihil volubilitatis; nec rotam Fortunæ, sed virtutis, rotam stantem, nulli obnoxiam instabilitati. Hæc ergo Virtutis rota, quæ inexpugnabile prælantis quondam Virginis egic scutum, nunc mihi triumphalis pompæ Catharineæ esto argumentum; cum qua, dum mea movebitur oratio, Tu invictissima Heroina, laetear gratiæ tuæ affunde ambrosiam, nè fortissis cum ea inficco hæream; Vos verò, Magnifice Domine Redor, Spectabilis Decani, Eximi, Clarissimi, Excellentissimi, Doctissimique Professores, vestrarum gratiarum afflate favonios, quibus aspirantibus rota mea ad felicem promota terminum, rota mihi fiat fortunata.

Qui festivas triumphantis urbium Dominæ pompas videre aspirabat, dignum suò, dignum coeli oculò vovebat spectaculum, augustum superbæ Majestatis miraculum. Vidisset enimverò vel cum uno Æmilio, novum puriore textum auro terris inferri meridiem, aureas Tagi arenas in unum ejecetas triumphum vidisset, nec suum Coelo solem invidisset. Vidisset post humiliatas Gallorum acies evestam in triumphale essedum Cæsaris magnanimitatem, amplissimo, & quæ ac splendidissimo Superbam Comitatu, & stellatum Cynthiæ satellitum eclypsari credidisset. Vidisset gloriosos a Dal-

matis Augustos; ab Armenis Antonios; à Sabinis Horatios, quorum gesta fortissima, ipsi stupenda Marti, non modò in sonorum effusus applausum adoraret, compendiatus in Urbe Orbis: verùm ipsa ut ut fera belluarum Majestas adornaret. Ibi suam ferociæ monstra poserant sacerdiciem, ut festivo micantium undique rotarum motu gaudere mererentur. Ibi effrænes alias, fræna vovebant Belluarum Reges, Regales Belluæ Leones, ut obsequiosam in viatores humanitatem non uni inesse homini declararent. Ibi portentosam obliti molem ferarum gigantes elephanti, viætrici colla subjiciebant jugo, ut pulchro pondere liceret gloriari. Ibi conscientia nativæ vilitatis humus, triumphalem pompam, vix mediis ausa lambere labiis, debita palatiis indebat aulæ, ut fastuosis calcaretur. Ibi denique totam sese effundebat natura; totam ars exhibebat, utraque felicitatis suæ arbitrata incrementum, si Romanâ magnificientiâ contingenteret exauriri. At at quid hæc gentilis superbiæ jaçtantur rudera? umbras insequimur: plenam gloriæ spectaturi lucem in Trophæo Catharinæ: Triumphat illa, & jam sacerdotum decantata elogis Victorum Quirinalium Majestas vilescit in egestatem; jam splendor Latius latere dignus oblivionis aspirat tumulum: jam, ut aptentur tumulo, triumphantium pallent purpuræ, velut si in lacte Virginæ infame naufragium paterentur: novâ nimirum hostiles ausus debellandi methodo usus Virago, egit, quod agi posse cogitabat nemo, ut plus omnibus triumpharet. Egit, ut crudelitatem sterneret innocentia, audaciam vinceret modestia, Virum fæmina. Egit denique (quæ victricis gloriæ prima est gloria) ut furor ipse à purpurato cruoris castissimi helluone accitus in arenam, ferociæ instrumenta, victoriæ virginæ faceret argumenta. Quam quidem miraculo parem immanissimi furoris humanitatem, si animi oculis indulgere non gravamini AA. Spectate hircanam tigridem, Maximini barbariem, Spectate ferocientem in homine belluam. Jam ille improbissima furori agglomerat imperia, jam ligna circulari in rotam, ferrum aptari in absidem, radios armari in gladios, nihil non jubere, quod dementiâ, quod venientiæ æstrô percita ratio svadere videbatur. Crederent hic ipsæ adeò Heroum aquilæ in una rota dedecorosam Catharineo nomini paratam æternitatem. Crederent Philosopham tot dilemmatis,

quot

quæ ferratis rotæ armatæ cornibus ad manus falsitati dandas compellendam: Crederent totam viciosò hœc furoris circulô involvendam, quæ congregata Sophorum ingenia, nuperrimè ita excæsse visa est, ut fidei viderent Lumen: ut pulsis perfidiæ umbris veritatis Luce animarentur. At enim apagite injuria integerimæ magnitudini deliria, ipso in Catharinam furore fæviora. Ille sanè suas jam nauseans Erynnes, Alexandrinæ blanditur Amazoni, atque ita circulatur in orbitam, ut ad litandum Virgini homagium cicuretur, & quod voveri magis poterat, quam sperari, triumphali servitram pompx rotam offert, cuius opreatissimè subsidio Heroidum Regina, in laureati honoris apicem provehatur. Atque hæc erat rota, quæ deerat in festivum triumphi motum; jam namque nuper alteram, spretum exsolutura annulum detulerat liliata Virginitas, Sacratorem venerata Daphnen, quæ lusis Maximini amoribus, aut in Laurum migraret, aut Lauros pareret eruditis etiam verticibus celebrandas. Alteram amica Virginæ pudori Sapientia dedicabat: dignissimam diviniore genesi, Alexandrinam Palladæm honoratura, ut quæ Cælo tot gigneret capita, quot vinceret, Mulier caput Vitorum, etiam Sophorum. Utriusque tandem liberali, excita obsequiò virtutum anima fortitudo, rotam firmabat aliam, quod sexu fortior, ætate major, seipsa sublimior, inter tormentorum fulmina impavida, inter deliciarum Sirenes immota, semper eadem, tanto munere dignissima videretur. En terna Sacrarium Charitum obsequia: aptissima provehendæ victoriz instrumenta; at quibus utilissimas tulit suppetias Tyrannis ipsa, in rota quarta, bis secundum afferens donum gloriæ triumphantis. Atque indè ego perennaturo nomini tuo bene ominor Parthenosopha! age, plenum honoris scande currum, integro rotarum quaternione super Orbes æthereos provehenda. Sileant pyramidata trophæa sua Cæsares, in Colossis meta gloriæ, non plus ultræ: in rota æternitas. Sileant arcuatos honores Constantini, etiam in rota arcus, sed perpetuus. Sileant simulacra Memnones, nisi pulchra arte, in tua solvi velint encomia, cui ipse in septenis ostiis, septies festivum admurmuraret Nilus, nisi fluidos labilésque triumphos te nōsset detestari. Scande triumphale esseendum; taclæ rotis tuis telus laclæscet in lilia, ut Virginitatem vencre-

venēretur; virescet in Oleas, ut iapientiam; in palmas efflorescet; ut adoret fortitudinem; ferreis feso rostris Sinaitica submittent montana, ne furore asperiora censeantur. Verum enim verò, quos ego ante victoriam immaturos buccino triumphos? Quid festivos conglomero plausus, ut rotarum gratuler incrementum? nisi erro, ultrices Cæli flamas temerō excivi tripudiō! fulminatur rota, in cineratur gloria! actum est, nunquam futilibus excanduit ignibus æther. Quanquam quis fulmineas Cælo loqui furias arbitretur, euomendas in Virginem terrā altiorem? quis invidos credat ignes ad comburenda gloriæ insignia conspirare? furit, polus, & rotam ferit, at in rota non rumpit victoriam, gloriæ cursum promovet, non abrumpit. Illud nimirum trophæum inflammata detestantur sydera, quod debellandam arbitratus Heroinam Maximinus suæ spondebat crudelitati. Illa fulmineo impetu explodunt jubila, quæ post atratas immanissimæ Tyrannidis nubes ventura somniabat. Gloriæ Spem exurunt in herba, sed quæ virebat Cæsari; enervant vires, sed viri; ut foecundus alioquin tormentis animus sterilescat, & in rotâ sua ligneum evolvi conceptum Magnitudini Catharineæ imparem deprehendat. Adeò gratioſa tonantis Cæli ira est, ut ruinæ instrumenta in gloriæ fulcimenta convertat. Sed enim nunquid ad plausum aurigabit Parthenospha infirmis concussæ rotæ innixum fragminibus effedum? nunquid non claudio proiectæ curru falso scizonte illudet versus in Zoilium Tyrannus, veterem illum imitatus Vulcani Sugillatorem, qui per Junonis iras curvo pede didicet scandere Choliambum? Parce metu: quisquis es, in fragmentis triumpfi integritas! gloriosius Viatrix provehi non potuit, quam fracta orbita ad motu festivi Solennia concurrente. Amicus iste rotam impotentis Cæli furor, luculentum id cum Catharina foederis actu-rus testem, adeſt, ut festiva triumphanti adjungat incendia, ut è carceris obscuritate protractam illustret constantiam; verbò, rotam fulminat, orbitam frangit, quod cum circulo volubili, mutabilitatis Symbolo, variari nesciæ Virgini commune velit esse nihil. Ser-viat Vietricis triumpho rota, sed fracta, sed instabilitatis dedecore spolita. Quid enim Catharina? Olympum pingis, qui nubibus altior caput erigit: sublimem monte mentem non attingis. So-lem

em effigias, vultu integro infestas syderum noctes despicientem: non idumbra. Leonem offers Scythicos inter canæ hyemis rigores talentem, cui vires augentur acerbis; ex ungve Leonem nosco, in Leone Virginem non agnosco, plus ultrà. Adamantem exhibes inter ferreos sacerdantium incudum iæsus illæsum, percussum, non concussum; naturæ beneficî virtutis Magnitudinem obscuras. Pin-ge Heroidem Olympô altiorem, Phæbô sereniorem, Leone fortio-rem, adamante duriorem, & Catharinam inter barbaros crudelita-tis turbines imperturbatam, inter horridas tyrannidis tempestates integrum, risus blandientis perfidiæ severo contemptu deludentem depinxisti; dignam triumphali rota, sed volvi nescia, siderei furoris, an favoris sonoro influxu stare docta, quia fracta. Retrahe jam vanillima vertumnæ artis tuæ molimina Maxime! incassum tentas molere, incassum, ut cum rota moveas Catharinam, ad suppetias sive Aquilones evoces, sive Zephyros! asfundas licet aureum cum Nilo Tagum, immota triumphabit. Novi equidem pretiosum Ma-cedonis astum, qui vilescente ferri robore, ut vinceret, aurð dimi-candum credit, auratis occurrendum hastis ratus inimico, quem ferreis duriorem vidit. Sed enim circeis licet artibus, an frau-dibus, Ulyssæ cedat sagacitas, Catharina ridebit etiam Macedonias.

- - *Credas ex atbere lapsam
Stare pudicitiam.* Claud.

Sic stat: sic purpurati Cupidinis retundit pharetras: sic om̄nem adulantium amorum serenitatem Sacrator obnubilat Penelope; Vir-gineis scit nivibns servare fidem ad Æthnæ invidiam, ne impudico-sinè fronte & mente Veneris ardore in purulentam tabem collique-scant. Talem me hercle.

- - *Nulla refert antiquis pagina Libris,
Nec Latie cecinere tubæ, nec graja vetustas,
Non jam Consule digna Probo,
Sed Sponsò digna DEO.*

Ut quæ fulminatrice orationis facundia, & in rotam sævire nō
vit, & severiore pudoris innocentissimi supercilio adulantem fulmi-
nare annulum, nē volubili involveretur, capereturque sive furoris,
sive amoris artificiō. Sic stetit nivea integritas inter blanditiarum
estates; an etiam integra fides inter furoris hyemes? fatigavit illa
tyrannidem: stupuit viētricem tyrannis Virginem! cui carcer illu-
strabatur in Cœlum, fames pinguecebat in delicias, sitis in nectar
dulcescebat; nec tantum rigidissimis angebatur jejunijs illa, quan-
tum inter basilicas etiam epulas Maximinus; quod isti deessent tor-
menta, quæ inferret; illi recentes adeissent vires, quas ad patiendum
offerret. Anteaus à lapsu fortior, pulchrum commentum! Ca-
tharina à fame robustior, commentū pulchrior veritas! Quid verò
jam cæteros immanissimæ ferociæ ausus memorem? Quid asperrimis
sociata verbis vulnera? palmas ibi, & laureas una legebat Virgo, ubi
Virorum plurimi cum Publio Hostilio Pavori & Pallori, templa de-
dicassent. Sic stat gloriōsō invictæ virtutis suffragiō, triumphali
aptandam pompæ rotam merita; sed quæ in fortissimæ Constantiæ
petram allisa frangeretur, fracta felicius provehendæ viētrici famu-
laretur. Felicitatis patriam, Orbis Urbem ingressa subinde fortuna,
nē Quirinis mænibus elabi posset unquam hospes pretiosa, rotam
ponere jussa est, perennibus protegendarum vigilijs. Ad crudelita-
tis barbaræ, ad magnanimitatis Christianæ arenam evocata Costis,
accepto cælitus, sive imperiō, sive subsidiō, rotæ volubilitatem a-
dimere debuit, nē ab agone ingloria revehi, in Tyrannidis rota pro-
vehi valeret, rotæ Romanæ dignior, quam Alexandrinæ. Uno ni-
mirum firmantis, an infirmantis rotam iētu, universa enervantur
molimina; jam evacuatum rotat caput tyrannus, & dum invitatos
ad sæviendum mucrones, Sanctitati Catharineæ in gloriosos abiisse
videt radios, tot dolorum lancinatur aculeis, quot furiarum stimu-
lis agitatur. Sed maecte animo Maxime! supereft adhuc in arena
consilium à capite; acephalam tibi reliquit Græciam, dum quin-
quaginta perfidiæ primipilis, Sapientiæ Gentilis Capitibus orbavit.
Tuæ insuper potestatis minuit Imperium, cùm superstitioni rebellem
fecit, cujus caput eras, Règni, Thorique Sociam. Age tot reo
capitum ruinam minare capiti, violare ausa purpuram, rubescat

in

in Sangvine, nisi poenitens erubescat. Egit enim verò & istud,
ut ageret omnia Crudelis Sanguisuga; quanquam egit nihil, post-
quam pertinax constantia ita ferro caput opposuit, ut cum Lauro cæ-
sa triumpharet, verticem aternitati coronandum transmitteret po-
tius; quam Idolis fleceret: postquam pro sanguine, quem sitiebat
immanis helluo, lacteam propinavit ambrosiam, quæ recentes Ve-
ritatis Filii alerentur ad salutem, & viam Martyrij, viam esse la-
cteam, non cruentam, oculorum caperent experimentō. Usque
adèd fracta jam rotæ inconstantia vertiginem pati nescit erepto capi-
te Catharina, pulchrò candidæ Virginitatis diluviō, teterimi furo-
ris insaniam dum abluere non potest, confundit. Age jam, si quid
virtuti patriæ, si quid gloriæ tuæ indulges Alexandrine Orbis, ad
triumphales festina rotas! Colossos junge, candido notatum lacē
pro calculo diem fastis annumerā! Age, aternaturas mete lauros,
gloriosum coronaturas verticem, sparge palmas Viētrici esedo im-
plestendas. Romanorum triumphet nemo, nisi quina vicerit mil-
lia; hæc legis severitas. Romanis amplius triumphet Catharina!
hæc virtutis benignitas. Si etenim millium decadem in Gigan-
tum monstro, Polypheimo altero, Goliatho inquam, Jessu stravit
Duculus, quot in uno millia vicit Maximino? Et verò suspicio jam
viētricia triumphalis pompæ auspicia, suspicio sive laetæ, sive oleo
confortatas ad provehendum rotas; captivatam fidei libertate Regi-
nam cerno ancillantem, in satelliticum sapientissimam conspirâsse in-
tueor Graciam, lapsos in terras Cœlos speclo, Cœlitum choraulas
audio, ad sublimis gloriæ solium, triumphale esedum promoturos.
Atque indè, nē plausibus obstrepam, diotionis meæ sisto orbitam, vel
indè fortunatam, quia ad rotam tuam, Viētrix Parthenosopha hodie
impactam! Jam illa sacratis substernitur plantis, hæc felicior,
quod depressior. Provehere! at simul eō pro innata laetæ
beneficentiæ tuæ gratia, Candido-rubicundæ Au-
striacorum fortunæ provehe rotam, ut ad
portam Ottomannicam glorioſa
conquiescat.

D I X I.